



1892-12-24
Dons, Henrik Peter

Der er to artikler

Fra www.borkophistorie.dk 2016
Af Vigand Rasmussen
Foto: Olaf Aastrup
Portræt: privat



Lad redaktøren (2024) komme med en enkelt bemærkning om Henrik Peter. I 2010 skulle han udleje en genbrugsbutik i det centrale Odense til Folkekirkens Nødhjælp. Den ansvarlige spurgte, da hun noterede mit navn, om jeg kendte bestyreren på Børnenes Vel i Hvidbjerg (mellem Vejle og Fredericia, nærmest Fredericia). Jo det gjorde jeg, da det er min fars farbror. Der er dog det specielle at han døde i 1939, altså 71 år før jeg blev spurgt. Noget indtryk må han have gjort dengang på en ca. 10-årig pige siden hun kunne huske og kende mig på efternavnet.

Børnenes vel

Da Hvidbjerg- Høll området i tiden omkring 1. verdenskrig begyndte at tiltrække feriegæster eller lystrejsende, var der folk, som mente, at der burde være traktørsteder. En af dem var Theodor O. Folmer fra Hølsgaard Kro. Han købte i 1914 et stykke jord på Hvidbjerg Fladstrand. Her skulle opføres en afholdsrestaurant, så han søgte og fik bevilling til "Beværtning uden Udskænkning af stærke Drikke fra en Pavillon..."

Bevillingen kom den 23. juli 1914, og et par år senere byggede han pavillonen. Folmer satte en bestyrer på, men trods det at der både var bygget restauration og rejsestald, så gik bestyreren fallit, og hans ting blev solgt ved en auktion.

Der vides ikke meget om årene herefter, men i 1923 købte selskabet 'Børnenes Vel' i Vejle afholdshotellet og indrettede det som feriekoloni for Vejle – børn, der på grund af sygdom, fattigdom eller andet trængte til at komme en tur ud i den friske luft og blive fodret godt af.



Udkig fra klitten og t.h. under-visning ude ved Høll.

Lærer er også her
Metha (Petersen,
senere Skole-inspektør
på Nørremarks-skolen,
red). 1936.



Lærer H. P. Dons fra Nyboesgades Skole var bestyrer frem til 1939, og her er lidt om dagligdagen i Dons' tid:

Kl. 7 blev børnene vækket.

Kl. 8 var der morgenmad med havregrød og en kop sødmælk. Derefter en kop kaffe og en skive sigtebrød. Så fulgte formiddagens arbejdsopgaver i form af opvask, kartoffelskrælning, rengøring og hentning af brændsel.

Så var der tid til leg til kl. 10, hvor undervisningen begyndte.

Kl. 12. Middagsmad, som bestod af kød eller fisk med kartofler og sovs. Derefter søbemad ad libitum i form af sødsuppe og/eller kærnemælksvælling.

Efter indtagelsen af det solide måltid var der 45 minutters tvungen hvile.

Kl. 15 fik man en kop kakao med en skive brød.

Kl. 18 var der aftensmad med rugbrød med pålæg plus en skive franskbrød og en kop te. Dertil kom, hvad man ville have af rugbrød med fedt.

Så blev der spillet rundbold, inden det var sengetid kl. 20.30.



Landmålerøvelser på Klitten, ant. 1936.



Flaget hejses. Med ryggen til står lærer Olaf Aastrup.

Fra 1965 var det Dons' senere kollega fra Nyboesgades Skole, Erik Møgeltoft Poulsen, der stod i spidsen for Børnenes Vel. Små 20 år senere var bygningen og dens indretning ved at være slidt ned, hvilket Poulsen i skriftlig form fortalte socialforvaltningen i 1974, dog uden at få svar. Fire år efter var der stadig intet sket, hvorefter Vejle Amts Folkeblad i skikkelse af journalist Jens Ancker gik ind i sagen og besøgte feriekolonien. Det gav genlyd – helt over til Aktuelt i København. Så blev politikerne i Vejle vrede, men faldt ned igen, da amtslægen gav Poulsen ret. Derefter blev forholdene forbedrede – til Poulsens glæde.

Børnenes Vel eksisterer stadig i bedste velgående, og ligger på Folmersvej 13, matr. 39k

Fra Dansk Skole-stat bind I-IV 1933-34
Af: N.A. Larsen & E.H.C. Mikkelsen

Dons Henrik Peter, Komrnunelærer; f..24. Dec. 1892 i Vejle; Søn af Forretningsfører Kjær D. og Hustru Marie, f. Mortensen; gift 3. April 1920 m. Christence Magdalene, f. Winkler f. 23. April 1896 i Vejle.

D. D. R. S. Sem, 1913; 20. Aug. 1913 Vikar Mellem- og Realskolen i Veile; 1. Okt. 1913 Vinterlærer Sdr. Lyngvig Skole pr. Ringkøbing; 1. Okt. 1914 Guldbergsminde Skole pr. Randbøl, 1915-16 Vikar Vejle komm. Skolev.; 1. April 1917 Timelærer smstds; 1. April 1919 fast ansat smstds.; Nyboesgades Skole; Formand for Vejle Boldklub 1921-25 og 1927-33; Formand for Samvirkende Idrætsklubber i Vejle siden 1928; medlem af bestyrelsen for Jvsk Boldspil Union siden 1924; Leder af »Børnenes Vel« Feriekoloni og Friluftsskole paa Hvidbjerg v. Vejle Fjord siden 1923.